SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:409

av Lars Johnsson (M)

Tillsyn av landets förskolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tillsynen av landets fristående förskolor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skolinspektionen har ansvaret för tillsyn av kommunala förskolor. Samtidigt har kommunerna tillsynsansvaret för fristående förskolor som ligger i kommunen.

Systemet med att olika huvudmän utövar tillsyn över landets förskolor riskerar likvärdigheten i tillsynen. Det kan också ifrågasättas om landets alla kommuner har tillräcklig kompetens och avsätter tillräckliga resurser för en effektiv och rättssäker tillsyn.

Riksrevisionen har i en rapport (RiR 2025:15) granskat likvärdigheten i förskolan. Av rapporten framgår att Riksrevisionen gör bedömningen att nuvarande tillsynssystem för förskolan, där tillsynen är delad mellan kommunerna och Skolinspektionen, inte främjar en enhetlig och rättssäker tillsyn.

Ofta är det så att det är samma förvaltning inom en kommun som handhar verksamheten för kommunens egna förskolor som ansvarar för tillsynen av kommunens fristående förskolor. Vi har alltså en ordning där verksamhetsutövare getts uppdraget att utöva tillsyn över konkurrerande verksamhet. Ordningen ter sig stötande ur ett rättssäkerhetsperspektiv.

Det kan inte heller uteslutas att kommuners olika politiska majoriteter, och därmed varierande politisk inställning till förekomsten av fristående förskolor, kan avspegla sig i tillsynens art och omfattning. Detta kan i sin tur medföra risk för särbehandling av fristående förskolor i både positiv och negativ riktning.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan bör ansvaret för tillsynen över landets fristående förskolor överföras till Skolinspektionen.

Lars Johnsson (M)